

NEXT GENERATION

ZAANGAŻOWANIE I PERSPEKTYWY

Polska - marzec 2021

> Zaangażowanie i perspektywy – obywatele świata potrafiący korzystać z technologii cyfrowych i mający mieszane uczucia wobec własnego kraju i reszty świata

Myślący globalnie i potrafiący korzystać z technologii cyfrowych

Większość tej grupy wiekowej to **obywatele myślący globalnie**, którzy dostrzegają zalety otwartych granic i chętnie podróżują za granicę. Mają poczucie, że żyją w innej rzeczywistości niż osoby od nich starsze: takiej, która opiera się na technologiach i aktywności w sferze cyfrowej – wynika tak z bardziej kompleksowego badania dotyczącego aktywności młodzieży w internecie (Batorski i in., 2018). Ich światopoglądu nie kształtują już dominujące serwisy czy media informacyjne, a internet i media społecznościowe ułatwiają im porównywanie się ze swoimi rówieśnikami z całego świata. Dostrzegają **nowe możliwości w sferze cyfrowej**, których ich zdaniem ich rodzice czy dziadkowie nie potrafią sobie wyobrazić. Należy jednak również zauważyć, że uważają, iż są mniej przywiązani do świata wirtualnego niż ludzie od nich młodszy. Najpopularniejszym źródłem informacji są media społecznościowe, zaś z tradycyjnych mediów korzysta mniej niż jedna czwarta młodych ludzi. Ponad 75% zadeklarowało brak zaufania do źródeł informacji i uważa, że fake newsy stanowią problem, co pokrywa się z danymi zgromadzonymi przez Eurobarometr. Uważają jednak, że mają umiejętności potrzebne do krytycznej oceny informacji i nie wierzą we wszystko, co usłyszą lub przeczytają, preferując zdobywanie informacji z różnych źródeł w celu wysnucia własnych wniosków. Mimo to niektórzy respondenci ubolewali nad brakiem dostępu do wiarygodnych informacji.

Niektórzy ludzie w starszym wieku cały czas myślą, że kiedyś żyło się lepiej. My widzimy to inaczej. Dzięki temu, że żyjemy w demokratycznym kraju z otwartymi granicami i mamy dostęp do internetu, telewizji i tym podobnych..., patrzymy na otaczającą nas rzeczywistość inaczej niż inni.

[Uczestnik FGI, osoba w wieku 25–30 lat, z wykształceniem średnim/zawodowym, pracująca]

[...] Jestem pewna, że każdy z nas zna to z autopsji – najpierw coś słyszysz, a później okazuje się, że to bzdury... Jedne badania twierdzą to, a inne co innego. Przez takie sytuacje nasze pokolenie stało się dość podejrzliwe i musimy dokładnie wszystko sprawdzić, zanim damy się przekonać. Trudno nam naprawdę w coś uwierzyć, dopóki sami tego nie zobaczymy.

[FGI 10, osoby w wieku 18–24 lat, mieszkające w małych miastach, niekształcące się, niepracujące ani nieszkolące się]

Związani ze swoim krajem, ale pozbawieni wpływu

Młodzi dorośli czują się bardziej **związani z Polską** niż z regionami lub miejscowościami, w których mieszkają. Ponad 65% z nich jest dumnych z bycia Polakiem/Polką (a w szczególności z polskiej historii, krajobrazów, kuchni i patriotyzmu), ale jednocześnie większość czuje, że nigdzie nie pasuje, i bardzo niewielu jest dumnych z wydarzeń po 1989 r. Zasadniczo uważają, że są **bardziej tolerancyjni** niż poprzednie pokolenia – pogląd ten dzielą niezależnie od wieku, płci czy

miejsca zamieszkania. Są otwarci na zmiany i sądzą, że potrafią się dostosować do niestabilnego świata, w którym przyszło im żyć. Uważają także, że myślą bardziej niezależnie niż poprzednie pokolenia: są gotowi podważać status quo, a w razie potrzeby także je obalić. Nie boją się, że zostaną osądzeni przez innych, i potrafią walczyć w obronie swoich poglądów – co znajduje odzwierciedlenie w masowych protestach w całym kraju, do których doszło w czasie prowadzonych wywiadów w grupach fokusowych. Jednakże wśród 80% młodych dorosłych panuje powszechne przekonanie, że mają **niewielki wpływ** na rząd, instytucje i korporacje. Są bardziej skłonni uwierzyć, że mogą mieć wpływ na osoby, które znają osobiście, np. współpracowników, przyjaciół, rodziców czy opiekunów. W roku poprzedzającym badanie zaledwie 7% wzięło udział w jakimkolwiek proteście i tylko 25% zadeklarowało, że podpisało jakąś petycję. Jedynie 5% kontaktowało się z politykami na szczeblu rządowym lub samorządowym. Z badania wynika, że mniej niż 5% młodych dorosłych ubiegało się o jakiś urząd lub wstąpiło do partii politycznej, podczas gdy ponad 75% odrzuciło pomysł aktywnego zaangażowania się w politykę w przyszłości.

Nastawieni pesymistycznie do spraw wewnętrznych i globalnych

Pomimo indywidualnego optymizmu i perspektyw globalnych większość **widzi przyszłość Polski, Unii Europejskiej i świata w czarnych barwach**. Nieco mniej niż dwie piąte respondentów uważa, że nadchodzące lata będą dobre dla Polski lub Unii Europejskiej. Mniej niż 15% jest nastawionych optymistycznie do przyszłości świata. Młodszy respondenci przejawiali większy pesymizm niż starsi respondenci. Wyraźnie kontrastuje to z optymizmem deklarowanym przez młodych ludzi w kontekście ich własnego życia i przyszłości (zob. powyżej).

Unia Europejska

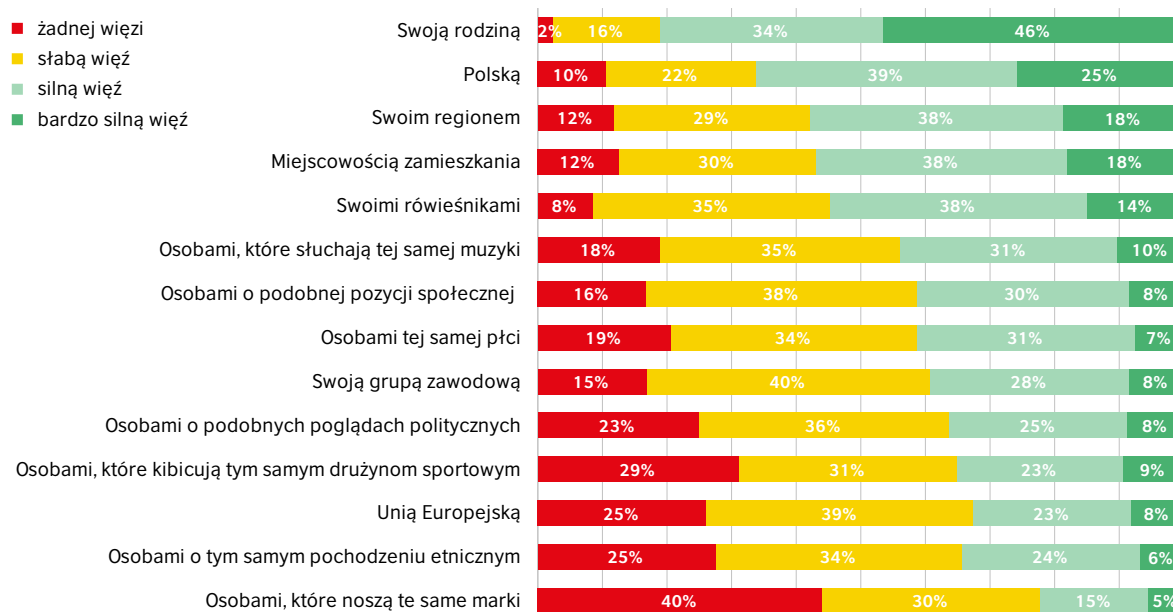
Respondenci deklarowali stosunkowo słabe poczucie więzi z rówieśnikami, miastem lub regionem oraz Unią Europejską, mimo że **65% opowiada się za członkostwem w UE** i dalszą integracją, a jedynie 15% przeciwnie. Współpraca z UE była postrzegana przede wszystkim w kontekście korzyści gospodarczych, które ogólnie uważano za coś pozytywnego (co potwierdza wyniki bardziej kompleksowych badań populacji w zakresie sposobu postrzegania UE, przeprowadzonych dla Young Europe, 2017). Poza bezpośrednim wsparciem finansowym podkreślono także zalety przynależności do większego bloku gospodarczego, który mógłby konkurować z innymi potęgami gospodarczymi. Swobodne przekraczanie granic było w dużej mierze postrzegane jako coś pozytywnego i przynoszącego korzyści.

Wiele badanych osób uważa, że dalsza integracja doprowadzi do większej tolerancji, otwartości i postępu. Cenią ochronę prawną, jaką daje członkostwo (na przykład ochronę mniejszości seksualnych), a niektóre uważają, że interesy szerszej wspólnoty europejskiej powinny być przedkładane nad interesy poszczególnych krajów. Kobiety opowiadały się za dalszą integracją częściej niż mężczyźni. Tylko niewielka liczba respondentów była zdania, że Polska zajmuje silną pozycję w Europie.

Niektóre osoby wyraziły pogląd, że członkostwo w UE nie jest opłacalne i że Polska wnosi zbyt duży wkład finansowy, na przykład w celu ratowania krajów takich jak Grecja. Pojawiły się sceptyczne głosy w kwestii przyjęcia euro, co zdaniem niektórych doprowadziłoby do wzrostu cen i pogorszenia poziomu życia. Niektórzy uważają, że większe kraje, takie jak

Rysunek 5. Poczucie więzi

Jak silną więź odczuwasz (jeżeli w ogóle) ze...

Niemcy czy Francja nie traktują Polski jako równorzędnego partnera. Nawet jeśli zasadniczo opowiadają się za członkostwem, dostrzegają zagrożenie dla autonomii Polski i uważają, że UE nie powinna ingerować w polską politykę i prawo ani narzucać standardów edukacji lub równych szans. Respondenci ci obawiają się utraty polskiej tożsamości narodowej, tradycji, historii i języka. Niektórzy wyrazili nastroje antyimigranckie i antyuchodźcze. Mężczyźni częściej dostrzegają zagrożenia związane z członkostwem i opowiadali się za większą autonomią.

Inna grupa respondentów zajęła stanowisko pośrednie, uznając, że ważne jest pogodzenie interesów. Stanowisko to okazało się nieco bardziej problematyczne przy próbie pogodzenia sprzecznych poglądów na temat migracji lub praw mniejszości seksualnych. Większość uczestników sprzeciwiła się jednak pomysłowi wystąpienia z UE.

Emigracja

Znaczna większość (70%) rozważyłaby **emigrację w celach zarobkowych**, w szczególności do Niemiec, Wielkiej Brytanii, Holandii, Norwegii i Stanów Zjednoczonych. Kilko uczestników grup fokusowych poważnie rozważało wyjazd z Polski do pracy za granicą, przy czym najczęstszą motywacją były lepsze perspektywy finansowe, choć uznano, że obecnie dla wielu osób nie są one wystarczająco atrakcyjne. Jako inne potencjalne przyczyny wyjazdu z kraju wymieniano chęć poznania innej kultury i powody osobiste. Bariery utrudniające emigrację obejmują poczucie bliskiej więzi z rodziną i chęć założenia rodziny w Polsce. Niektórzy z nich, którzy już pracowali za granicą i wrócili do kraju, powiedzieli, że tęsknili za Polską, przyjaciółmi, krajobrazem, możliwością komunikacji w języku ojczystym i za poczuciem przynależności. Dostrzegane przez nich wyzwania w kraju emigracji obejmują różnice kulturowe lub dyskryminację, bariery językowe oraz mniej atrakcyjne perspektywy finansowe

w związku ze względną siłą polskiej gospodarki w ostatnich latach.

Za granicą są lepsze perspektywy... Dla przykładu Polsce brakuje tego polotu, w sensie – nikomu nie zależy, żeby było ładnie. Tutaj musi być funkcjonalnie, zawsze jak najtaniej. Oczywiście pensje na Zachodzie są o wiele lepsze. Byłam już za granicą i bardzo mi się podobało, czułam się tam lepiej niż w Polsce. Miałam większą odwagę do działania, bo ludzie są bardziej pozytywnie nastawieni. Dlatego czułam się tam lepiej.

[Uczestnik FGI, osoba w wieku 25–30 lat, mieszkająca w dużym mieście, niekształcąca się, niepracująca ani nieszkołująca się]

Pamiętam, jak byłem w Niemczech z wizytą u brata. Podobało mi się tam! Ale po pewnym czasie zaczyna się tęsknić za Polską. Ceny też się wyrównują. Jeśli chodzi o pensje, to są już bardzo podobne. Mogę zarobić tyle samo w Polsce, co w Niemczech, z tym że w Niemczech byłbym sam jak palec.

[Uczestnik FGI, osoba w wieku 18–24 lat, mieszkająca w dużym mieście, z wykształceniem średnim/zawodowym, pracująca]

Jak opisano, badania nastawienia społecznego wykazały, że Polacy patrzą na Brytyjczyków przychylnym okiem. Uczestnicy grup tematycznych wyrazili jednak szereg różnych opinii na temat **emigracji do Wielkiej Brytanii**. Wielu uważało, że Wielka Brytania jest miejscem, gdzie zarobki są wysokie, a czasowa emigracja pozwala oszczędzić pieniądze i przeznaczyć je na wydatki po powrocie. Poziom życia również oceniono jako wyższy. Jako inne czynniki motywujące do wyjazdu do Wielkiej Brytanii podano znajomość języka angielskiego i obecność dużej polskiej diaspory. Jednakże wiele badanych osób było zdania, że emigracja nie opłaca się już tak bardzo jak kiedyś ze względu na wysokie koszty życia (co oznaczałoby mniejsze oszczędności) i przesylenie rynku

pracy. Pojawiły się również obawy dotyczące bycia traktowanym z mniejszym szacunkiem. Choć niektórzy uważają wielokulturowość Wielkiej Brytanii za ważną zaletę, inni wyrazili niepokój spowodowany skojarzeniem różnorodności z przestępczością i brakiem bezpieczeństwa. Jako powody, dla których nie warto wyjeżdżać do Wielkiej Brytanii, przywołali również warunki pogodowe i ich wpływ na zdrowie psychiczne. Brexit jest powszechnie postrzegany przez respondentów jako powód do obaw, podczas gdy w grupach tematycznych nawiązywano do niego jedynie okazjonalnie. Odnoszący się do tej kwestii postrzegają ją jako oznakę niestabilności politycznej i społecznej. Inni stwierdzili, że Wielka Brytania sprawia wrażenie, jakby się „wypaliła”, i że panuje tam „bałagan”. Jeszcze inni postrzegają brexit jako symbol zamknięcia się Wielkiej Brytanii na świat i nieprzyjmowania ludzi spoza jej granic.

Brytyjczycy też nie pochwalają działań swojego rządu, zwłaszcza teraz z tym całym brexitem, bo najpierw wszyscy głosowali za wyjściem z UE, a później protestowali, że nie wiedzieli, za czym tak naprawdę głosują, bo zostali oszukani przez rząd. W tej chwili ich sytuacja polityczna jest tak niestabilna, że jak dla mnie bez wątpienia nie jest to przykład kraju, w którym chciałbym mieszkać.

[Uczestnik FGI, osoba w wieku 25–30 lat, mieszkająca w małym mieście, z wykształceniem wyższym, pracująca]

Nie chciałabym wyjechać do Wielkiej Brytanii, bo dla mnie to też jest kraj, który już się wypalił. Może to przez doświadczenia mojej rodziny tam na miejscu, ale ich służba zdrowia – bo kiedyś będę pracować w służbie zdrowia – no jakoś nie zachęca mnie do pracy w tym całym bałaganie. Chociaż w Polsce wcale nie jest lepiej.

[Uczestnik FGI, osoba w wieku 18–24 lat, mieszkająca w małym mieście, ucząca się]

Kontekst globalny

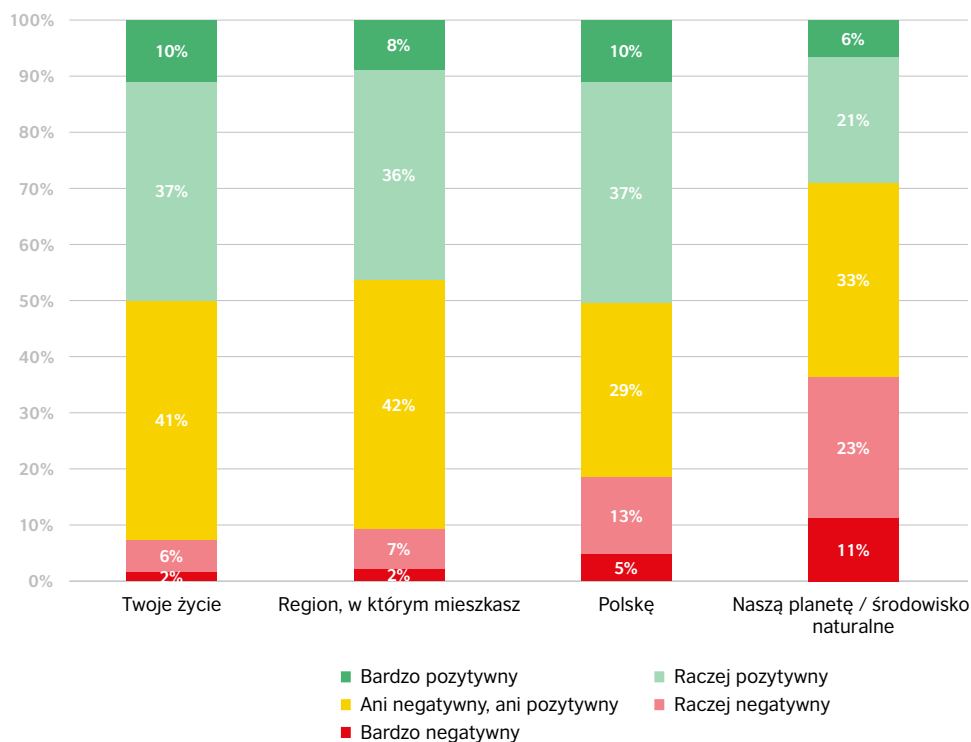
Zdania młodych dorosłych na temat korzyści płynących z **globalizacji** są podzielone. Choć prawie połowa uważa, że ma ona pozytywne skutki, to tylko jedna czwarta, że ma pozytywny wpływ na środowisko naturalne.

Najczęściej wymienianym przez respondentów **zagrożeniem globalnym** była zmiana klimatu (nieco poniżej 40% odpowiedzi), a następnie niestabilność gospodarcza i konflikt zbrojny (nieco poniżej 25%), inwigilacja, broń jądrowa, rosnąca nierówność społeczna i rozprzestrzenianie się

chorób (wszystkie nieco ponad 20%). Należy zauważyć, że o zmianie klimatu wspominali tylko uczestnicy grup fokusowych z dużych miast. Bardziej kompleksowe badania wskazują, że skala działań na rzecz zapobiegania zmianie klimatu w Polsce jest wciąż stosunkowo niewielka, mimo tego, że kwestia ta wywołuje silne uczucia u osób zaangażowanych (Youth Observatory, 2020). Młodzi dorośli najmniej obawiają się niedoborów energii, sztucznej inteligencji, stanu demokracji i przeludnienia.

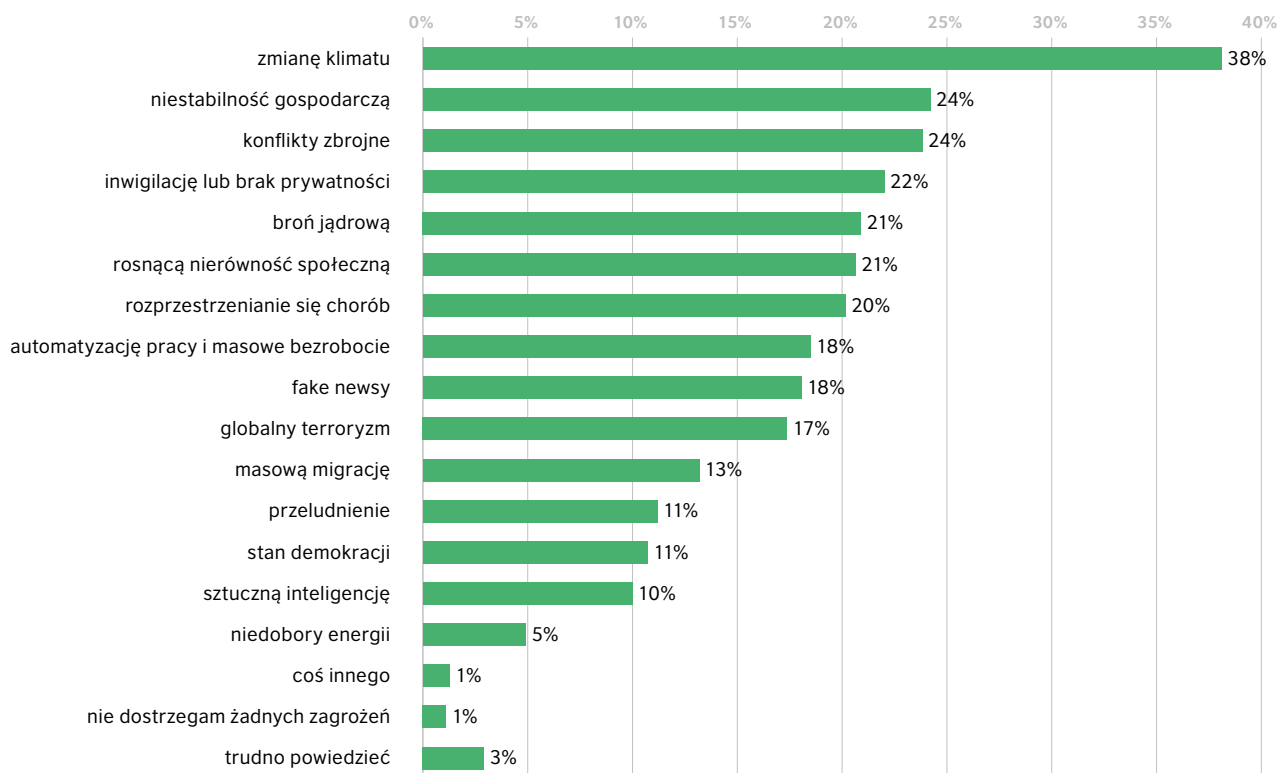
Rysunek 6. Podejście do globalizacji zgłoszone w badaniu Next Generation Poland

W ostatnich latach świat stał się bardziej połączony. Przepływ pieniędzy, ludzi, kultury i miejsc pracy oraz branż ponad granicami i między krajami jest znacznie uproszczony. Biorąc wszystkie aspekty pod uwagę, czy uważasz, że ma to pozytywny, czy też może

Rysunek 7. Globalne zagrożenia dostrzegane przez młodych dorosłych w Polsce

Które z poniższych kwestii uważasz za największe globalne zagrożenia, przed którymi stoi Twoje pokolenie?

Tabela 4. Największe globalne zagrożenia

Największe globalne zagrożenia (pytanie wielokrotnego wyboru)	
zmiana klimatu	38%
niestabilność gospodarcza	24%
konflikty zbrojne	24%
masowa inwigilacja elektroniczna	22%
broń jądrowa	21%
rosnąca nierówność społeczna	21%
rozprzestrzenianie się chorób	20%
automatyzacja i masowe bezrobocie	18%
fake newsy	18%
globalny terroryzm	17%
masowa migracja	13%
wzrost liczby ludności	11%
stan demokracji	11%
sztuczna inteligencja	10%
niedobór energii	5%

MIKROBADANIE:

Aktywizm cyfrowy wśród młodych dorosłych

Aby lepiej zrozumieć aktywność i udział młodych Polaków w internecie przeprowadzono dodatkowe badania nad **aktywizmem cyfrowym**. Biorąc pod uwagę, że Facebook jest najbardziej rozpowszechnioną platformą społecznościową wśród młodzieży w Polsce, badania koncentrowały się na 17 grupach na Facebooku, z których wszystkie poddano szczegółowej obserwacji przez miesiąc, od października do listopada 2020 r. Badanie obejmowało jedynie grupy, które można wyszukać przy użyciu paska wyszukiwania na Facebooku. Zależało nam na zapewnieniu dobrej reprezentacji różnych punktów widzenia, dlatego też badanie obejmuje kilka grup o skrajnych poglądach. Sześć grup jest przeznaczonych wyłącznie dla młodych ludzi, zaś pozostałe mają wielu członków będących młodymi ludźmi. Bardziej szczegółowe informacje na temat grup można znaleźć w Załączniku 2.

Grupy młodzieżowe:

- 1. młodzi działacze polityczni (2200 członków, głównie studenci i uczniowie);
- 2. młodzi ludzie o liberalnych poglądach (800 członków, głównie studenci o liberalnych poglądach i powiązaniach ze społecznością LGBT);
- 3. młodzież o wolnościowo-nacjonalistycznych poglądach (1000 członków, grupa związana z partią polityczną o profilu prawicowym, nacjonalistycznym i eurosceptycznym);
- 4. młodzi liberałowie (2000 członków, osoby o poglądach liberalnych i proeuropejskich);
- 5. młodzi politycy (200 członków, lokalni działacze);
- 6. młodzi antyfaszyści (3700 członków, grupa antynacjonalistyczna, antyrasistowska, inkluzywna).

Wszystkie grupy wiekowe, ze znacznym udziałem liczby młodych ludzi:

- 7. grupa samopomocy dla wszystkich (107 000 członków w różnym wieku, wsparcie związane z COVID-19 i ponad 150 podgrup regionalnych);

- 8. grupa dla młodych działaczy zajmujących się klimatem (2100 członków);
- 9. grupa dla wszystkich na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu (1200 członków w różnym wieku);
- 10. grupa polityczna na rzecz przeciwdziałania zmianie klimatu (11 800 członków w różnym wieku);
- 11. grupa na rzecz ochrony klimatu na co dzień (35 500 członków w różnym wieku);
- 12. grupa na rzecz reformy edukacji (700 członków, grupa publiczna skupiająca się na reformie edukacji);
- 13. grupa na rzecz równości praw (1600 członków w różnym wieku, która wspiera prawa osób LGBTQIA);
- 14. grupa przeciwników LGBT+ (6700 członków w różnym wieku, rzekomo zajmująca się badaniem „kultury i dziedzictwa duchowego”, ale skupiająca się głównie na kampanii przeciwko LGBT+ i aborcji);
- 15. grupa walcząca o prawa kobiet (100 000 członków, promuje prawa reprodukcyjne kobiet);
- 16. grupa pro-life (700 członków, podsekcja katolickiej grupy przeciwników aborcji);
- 17. grupa covidowych sceptyków (17 100 członków, którzy uważają, że COVID to spisek).

Najważniejsze obszary aktywności i aktywizmu w internecie

- **Działalność polityczna** – większość grup dla młodzieży lub utworzonych przez młodzież jest związana z polityką, a nie poświęcona bardziej rozległym sprawom. Przykłady obejmują partyjne młodzieżówki, ale również grupy młodzieżowe o określonych poglądach politycznych lub związane ze sformalizowaną polityką młodzieżową (członkowie i zwolennicy młodzieżowych rad miast – fakultatywnych organów samorządowych, które pełnią funkcje pomocnicze, konsultacyjne). Administratorami tych grup są młodzi ludzie, często aktywnie działający w partii macierzystej lub radzie młodzieży. Same grupy są często powiązane z fanpage'em partii macierzystej lub

organizacji młodzieżowej (grupy nr 2–4). Młodzieżówki i grupy obywatelskie zwykle reagują na bieżące wydarzenia, przepisy lub decyzje rządu, które uważają za kontrowersyjne lub niezgodne z ich poglądami. Ich posty koncentrują się na dyskusji, ale mogą również wzywać do działania: przekazywania informacji, podpisywania petycji, pisania listów otwartych lub zapraszania innych do udziału w strajku.

- **Ochrona klimatu i zrównoważony styl życia** – zaobserwowaliśmy wiele działań nawiązujących do zapobiegania kryzysowi klimatycznemu. Młodzi ludzie należą do grup działających na różnych poziomach – od indywidualnej odpowiedzialności (np. wzajemna pomoc w rezygnacji z kosmetyków testowanych na zwierzętach, propagowanie stylu życia w duchu „zero waste” – zob. grupa nr 11), aż po dążenie do zmian systemowych (grupy nr 8–10). Wiele młodych ludzi należy jednocześnie do kilku grup o tematyce związanej z klimatem.
- **Ochrona i propagowanie praw człowieka** – grupy na rzecz praw człowieka najczęściej opowiadają się za ochroną praw kobiet (w szczególności prawa do aborcji – grupa nr 15), praw mniejszości seksualnych (grupa nr 13, a częściowo także grupa nr 2) i osób walczących z faszyzmem (grupa nr 6). Jeżeli z jakiegoś powodu nie istnieje żadna specjalna grupa młodzieżowa poświęcona danej sprawie, młodzi ludzie dołączają do grup międzypokoleniowych.
- **Zachowanie i propagowanie tradycyjnych wartości** – grupy tradycyjne najczęściej popierają ruch obrony życia i wspierają tradycyjne modele rodziny (grupy nr 14 i 16).
- **COVID-19** – pojawiły się grupy kwestionujące decyzje rządu w sprawie pandemii COVID-19 (zazwyczaj wskazując na negatywne skutki gospodarcze i ograniczenia wolności osobistych).
- **Grupy wsparcia** – choć są popularne wśród osób w różnym wieku, nie ma wielu grup wsparcia lub samopomocy skierowanych do młodych.

Jakie działania podejmują członkowie obserwowanych grup?

Zmiany systemowe

Większość obserwowanych grup oczekuje lub dąży do **zmian systemowych**. Grupy na rzecz ochrony środowiska prezentują najbardziej radykalne postawy; ich członkowie postrzegają zarówno oddolne, jak i odgórne działania jako niezwykle ważne w kontekście ratowania planety. Ich celem jest zmiana polityki rządu na rzecz zrównoważonego rozwoju i transformacji gospodarki, przy jednoczesnym zapobieganiu nierównościom społecznym i wprowadzaniu powszechnej edukacji w zakresie zmian klimatu. Członkowie grup są świadomi, że aby coś osiągnąć, muszą podjąć działania, które przyciągną uwagę społeczeństwa. W tym celu grupy nr 8 i 9 organizują protesty, marsze i kampanie edukacyjne oraz uczestniczą w Warszawskim Panelu Klimatycznym.

Podobne podejście do zmian prezentują grupy występujące w obronie praw człowieka. Działania wyrażające niezadowolenie z partii rządzącej prowadzą na poziomie najbliższym obywatelom: organizują **protesty** i prowadzą **działania online**, takie jak pisanie listów wyrażających poparcie dla protestujących czy nagrywanie antyrządowych piosenek. Grupy te używają również formy protestu zwanej „blokadą internetową”, która polega na zalewaniu skrzynek e-mailowych prawicowych polityków wiadomościami wyrażającymi sprzeciw. W celu wsparcia protestów zostały opracowane aplikacje mobilne z poradami dotyczącymi bezpieczeństwa własnego i innych osób, sposobu zachowania w wypadku zatrzymania przez policję oraz listą miejsc, w których można szukać pomocy prawnej.

Sytuacja wygląda inaczej w przypadku grup skupiających się na **aktywizmie politycznym** młodzieży, ponieważ nie podejmują one bezpośrednich działań poza internetem. Ich inicjatywy są w dużej mierze pokojowe lub edukacyjne, a większość z nich jest realizowana w mediach społecznościowych. Grupy te często prowadzą akcje skierowane do rządu, np. piszą petycje do polityków. Każdą

decyzję poprzedzają obszerne **konsultacje z członkami**. Grupy skupiające się na organizacji polityki młodzieżowej (grupy nr 1 i 5) starają się wzmocnić **głos młodzieży w polityce** i zapewnić młodzieżowym radom większy potencjał oddziaływania i podejmowania decyzji politycznych w ich regionie. W tym celu dążą one do **nowelizacji przepisów** regulujących funkcjonowanie młodzieżowych rad. Aby osiągnąć ten cel, przede wszystkim kontaktują się bezpośrednio z posłami, podpisują pisma i petycje. Wydaje się, że tym, co odróżnia młodych działaczy politycznych od partyjnych młodzieżówek, jest motywacja: działacze polityczni chcą realnych zmian, zaś młodzieżówki przyciągają ludzi podzielających te same ideały i wartości.

Zmiana postaw w społeczeństwie

Duży segment grup oczekuje w społeczeństwie zmian związanych ze sprawami, o które walczą. Jest to szczególnie ważne dla grup walczących z kryzysem klimatycznym, o prawa człowieka i w obronie tradycyjnych wartości. Grupy te postrzegają **zmiany postaw** jako klucz do wprowadzania zmian systemowych. Aby doprowadzić do zmiany w światopoglądzie społeczeństwa, podejmują w przestrzeni publicznej działania, które mają zwrócić uwagę na dany problem: organizują marsze i demonstracje oraz tworzą naklejki i plakaty. Ciekawym rodzajem działalności wśród tych grup jest wzajemny mentoring (np. dotyczący pomocy w zmianie stylu życia na lepszy dla planety). Niektóre polityczne grupy młodzieżowe promują także przedsiębiorczość wśród młodych ludzi.

Wnioski

Nasze bardziej kompleksowe badania sugerują, że wielu młodych ludzi w Polsce odczuwa zniechęcenie do kwestii politycznych i społecznych. Młodzi Polacy stosunkowo rzadko udzielają się w grupach aktywistów w mediach społecznościowych, a członkowie obserwowanych grup nie stanowią reprezentatywnej próby. Wnioski dają jednak orientacyjny, cząstkowy wgląd w kwestie polityczne i globalne, przyciągające obecnie największą uwagę, zaangażowanie i działania młodych ludzi w Polsce. Podczas rozmów w grupach fokusowych usłyszeliśmy od młodych ludzi, że protesty to jeden ze sposobów sprawiających, że czują moc sprawczą i zdolność wpływania na decyzje polityczne. Takie właśnie działania są często podejmowane i promowane przez grupy internetowe.

British Council to brytyjska międzynarodowa organizacja działająca w dziedzinach kultury i edukacji. Naszą rolą jest budowanie więzi, zrozumienia i zaufania między Brytyjczykami a ludźmi z innych krajów poprzez kulturę i sztukę, edukację i język angielski. Pomagamy młodym ludziom w zdobywaniu umiejętności, pewności siebie oraz w budowaniu silnych i włączających społeczności. Wspieramy ich w nauce języka angielskiego, zdobywaniu edukacji na wysokim poziomie oraz kwalifikacji uznawanych na całym świecie.

Seria badawcza Next Generation stanowi element zobowiązania British Council do poznawania opinii i wyborów młodzieży. Jej celem jest zrozumienie postaw i aspiracji młodzieży, wzmacnianie głosu młodzieży i wspieranie lepszego kształtowania polityki młodzieżowej. Raporty skupiają się na młodych ludziach w krajach znajdujących się w okresie istotnych zmian, aby dopilnować, że głos młodych ludzi zostanie wysłuchany, a ich potrzeby znajdą odzwierciedlenie w decyzjach o trwałym wpływie na ich życie.

www.britishcouncil.org/research-policy-insight/research-series/next-generation